وزارت تحصلات عالی

پوهنتون البیرونی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

کمیته تدوین ونظارت از تطبیق پلان استراتیژیک

پلان استراتیژیک پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

(Strategic Plan)

(۱۴۰۳- ۱۴۰۷) هـ.ش

سال: ۱۴۰۳ هـ.ش

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

عنوان **صفحه**

۱-۱- پیام ریس پوهنځی ۱

فصل اول

کلیات

۱-۳- مقدمه ..... **Error! Bookmark not defined.**

۱-۵- معرفی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی ۳

۱-٦- امکانات پوهنځی ٤

۱-٦-۱- تشکیلات اداری ٤

۱-٦-۲- دیپارتمنت ها ٥

۱- دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین‌الملل ٦

۲- دیپارتمنت حقوق ٦

۱-٦-۳- محصلان ۷

۱-٦-٤- صنوف درسی ۸

۱-٦-٥- کتابخانه ۸

۱-٦-٦- کمیته های پوهنځی حقوق و علوم سیاسی ۸

فصل دوم

مرحله **تدوین پلان استراتیژیک**

۲-۱- دیدگاه(Vision) ۱۰

۲-۲- ماموریت (Mission) ۱۰

۲-۳- ارزش‌های اساسی ۱۱

۲-٤- اهداف استراتیژیک ۱۱

۳- اولویت‌های پلان ملی استراتیژیک وزارت تحصیلات عالی ۱۸

۳-۱- اداره و رهبری ۱۲

۳-۲- رهبری و مدیریت ۱۳

۳-۳- مبارزه با فساد ۱۳
۳-٤- بیروکراسی اداری ۱٤
۳-۵- تفاهم‌نامه‌ها ۱٤
۳-٦- برنامه‌های علمی ۱۵
۳-۷- تحقیقات علمی ۱٦
۳-۸- انکشاف و بهبود سیستم تدریسی ۱٦
۳-۹- استفاده از تکنالوژی معلوماتی ۱٦
۳-۱۰- استقلالیت، اکادمیک، مالی و اداری ۱۷
۳-۱۱- نقش پوهنځی در انکشاف جامعه ۱۷
۳-۱۲- کسب عواید ۱۸
۳-۱۳- تقویت همکاری بین پوهنځی‌ای ۱۸
۳-۱٤- سیستم نظارت و ارزیابی ۱۸
۳-۱۵- تحلیل عوامل محیطی ۱۹
۳-۱۵-۱- شناسائی و تحلیل انتظارات ذی‌نفعان ۱۹
۱- انتظارات و توقعات وزارت محترم تحصیلات عالی ۲۰
۲- انتظارات و توقعات پوهنتون ۲۱
۳- انتظارات و توقعات اعضای هئیت علمی ۲۱
٤- انتظارات و توقعات کارمندان اداری ۲۱
۵- انتظارات و توقعات محصلان ۲۲
٦- انتظارات و توقعات فارغ‌التحصیلان ۲۲
۷- سایر نهادهای تحصیلی ۲۳
۸- جامعه ۲۳
۳-۱۵-۲- تحلیل عوامل محیطی(عوام داخلی و خارجی) نکات قوت و ضعف، فرصت‌ها و چالش‌هاSWOT ۲٤
الف- عوامل داخلی(قوت‌ها و ضعف‌ها) ۲٤
۱- نقاط قوت(Strengths) ۲۵
۲- نقاط ضعف(Weaknesses) ۲۵

ب- عوامل خارجی (فُرصت‌ها و چالش‌ها) ۳۰
۱- فُرصت‌ها (Opportunities) ۳۰
۲- تهدیدها (Threats) ۳۱
۳- انتخاب استراتیژی‌های ممکن
۳-۱- تعیین اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت پوهنځی ۳۱
۳-۲-۱- اهداف کوتاه‌مدت (۱-۲ سال) ۳۱
۳-۳-۱- اهداف میان‌مدت (۲-٤ سال) ۳۱
۳-۳-۲- اهداف درازمدت (٤-۵ سال) ۳۱

فصل چهارم

ارزیابی استراتیژی‌ها و نتایج تطبیق پلان استراتیژیک

۵-۱- ارزیابی استراتیژی ۳۲
۵-۲- نتایج تطبیق پلان استراتیژیک ۳۳

پیام ریس پوهنځی

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمدلله رب العالمین والصلاته والسلام علی سیدالمرسلین وعلی آله واصحابه اجمعین، اما بعد: داشتن پلان و برنامه‌ریزی یکی از اصول اساسی مدیریت در هر نهاد به شمار می‌رود، زیرا در پرتو آن می‌توان فعالیت‌ها و وظایف را به صورت منظم و هدفمند اجرا کرد. پوهنځی حقوق و علوم سیاسی، به‌عنوان یکی از نهادهای علمی معتبر در سطح پوهنتون البیرونی، با درک این ضرورت و تعهد به بهبود اجرای امور علمی، اداری و تدریسی، کار بر روی چهارمین پلان استراتیژیک پنج ساله خود را از اواسط سال ۱۴۰۲ هـ.ش آغاز نمود. این پلان، که برای سال‌های ۱۴۰۳ الی ۱۴۰۷ هـ.ش تدوین شده است، نتیجه تلاش‌های مستمر کمیته‌ای تخصصی متشکل از رئیس پوهنځی، آمرین دیپارتمنت‌ها و دو نفر از استادان برجسته است. این کمیته، با برگزاری جلسات متعدد و انجام نظرسنجی‌های گسترده از استادان، محصلان و سایر ذینفعان، این سند راهبردی را آماده کرده است. پلان حاضر، با تکیه بر اصول علمی، ارزش‌های اسلامی و ملی، و در هماهنگی با پلان استراتیژیک پوهنتون البیرونی و وزارت محترم تحصیلات عالی، به‌گونه‌ای تدوین شده است که بتواند نیازهای اکادمیک و اجتماعی جامعه را به بهترین نحو پاسخ دهد.

این سند مشتمل بر بخش‌های متنوعی از جمله معرفی پوهنځی، دیدگاه و مأموریت، اهداف و ارزش‌ها، ساختارهای اکادمیک و تدریسی، و برنامه‌های تحصیلی و آموزشی است. همچنین، تحلیل وضعیت موجود و برنامه‌ریزی برای بهبود آموزش و تحقیق در این نهاد علمی به‌طور گسترده در این پلان گنجانیده شده است.

افغانستان، به‌عنوان کشور در حال توسعه، با چالش‌های متعددی در حوزه‌های حقوقی، سیاسی و اجتماعی مواجه است. در این شرایط، پوهنځی حقوق و علوم سیاسی وظیفه دارد با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و تخصصی خود، نسل جدیدی از متخصصین متعهد و آگاه را تربیت کند که توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر جامعه و تقویت نهادهای امارتی و غیرامارتی را داشته باشند.

پلان استراتیژیک پنج‌ساله پوهنځی حقوق و علوم سیاسی،با در نظرگرفتن امکانات موجود و با هدف ارتقای کیفیت تحصیلات عالی، تقویت تحقیق‌های علمی، و ایجاد زمینه‌های مناسب برای تربیت نسل جدیدی از متخصصین حقوقی و سیاسی تدوین گردیده است. این سند، نقشه راهی برای دستیابی به اهداف بلندمدت این پوهنځی و ارائه خدمات تحصیلی بهتر و مؤثرتر به فرزندان این کشور است.

در نهایت، از زحمات صادقانه تمامی اعضای کمیته‌ها، آمرین دیپارتمنت‌ها و سایر افرادی که در تهیه این پلان همکاری داشته‌اند، صمیمانه قدردانی می‌کنیم. امید است که این سند به‌عنوان چراغ راهی برای حرکت به سوی آینده‌ای روشن‌تر، نقش به سزایی در ارتقاء جایگاه علمی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی ایفا نماید و زمینه ساز تربیت متخصصین و رهبران شایسته‌ای گردد که قادر به پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر جامعه و جهان باشند. والسلام

پوهنیار امیر زاده همت

رئیس پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

فصل اول
کلیات

۱,۱ مقدمه

در دنیای معاصر که با تحولات سریع، پیچیدگی‌های فزاینده، و چالش‌های بی‌سابقه همراه است، برنامه‌ریزی استراتیژیک به‌عنوان یکی از ابزارهای اصلی مدیریت علمی و سازمانی، نقش حیاتی در هدایت نهادهای آموزشی و علمی ایفا می‌کند. پوهنځی حقوق و علوم سیاسی، به‌عنوان یکی از نهادهای پیشگام در عرصه تحصیلات عالی افغانستان، وظیفه دارد با بهره‌گیری از اصول علمی، ارزش‌های اسلامی و ملی، و ظرفیت‌های موجود، نقشی محوری در ارتقای دانش حقوقی و سیاسی ایفا نماید. تدوین پلان استراتیژیک پنج‌ساله (۱۴۰۳-۱۴۰۷ هـ.ش) بر همین اساس، اقدامی بنیادین و مبتنی بر تحلیل دقیق محیط داخلی و خارجی برای پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر جامعه و نظام آموزشی کشور است.

این پلان در شرایطی تدوین شده است که افغانستان، به‌عنوان کشوری در حال توسعه، با چالش‌های متعددی نظیر بی‌ثباتی سیاسی، محدودیت منابع مالی، رقابت با نهادهای آموزشی داخلی و خارجی، و نیاز به اصلاحات بنیادین در نظام تحصیلات عالی مواجه است. در چنین بستری، پوهنځی حقوق و علوم سیاسی تلاش نموده است تا با ارائه راهکارهای علمی، ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی و تقویت ارزش‌های اسلامی و ملی، به‌عنوان چراغ راهی برای تحقق اهداف بلندمدت خود عمل نماید.

پلان استراتیژیک پنج‌ساله پوهنځی حقوق و علوم سیاسی، که در هماهنگی با ستراتیژی پنج‌ساله وزارت محترم تحصیلات عالی و پلان استراتیژیک پوهنتون البیرونی تدوین گردیده است، مشتمل بر اهداف راهبردی، ساختارهای علمی و آموزشی، و برنامه‌های عملیاتی است که به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند تا پاسخگوی نیازهای جامعه و محصلان باشد. تدوین این سند، نتیجه جلسات متعدد، نظرسنجی‌های گسترده، و بحث‌های علمی میان اعضای کمیته تدوین پلان و سایر ذینفعان بوده است.

با تأکید برارزش‌هایی همچون عدالت، انسجام اجتماعی، تقویت وحدت ملی، احترام به ارزش‌های اسلامی وملی و ارتقای دانش حقوقی و سیاسی، این پلان تلاش دارد تا مسیر روشنی برای توسعه علمی و حرفه‌ای پوهنځی فراهم آورد. این پلان استراتیژیک، نه‌تنها نقشه راهی برای توسعه پوهنځی حقوق و علوم سیاسی است، بلکه تعهدی است به پیشرفت جامعه علمی افغانستان و پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر آن. انتظار می‌رود که با تطبیق این پلان، زمینه‌ای برای بهبود کیفیت تحصیلات عالی، تقویت تحقیق‌های کاربردی، و تربیت متخصصینی فراهم گردد که توانایی مواجهه با چالش‌های ملی و بین‌المللی را داشته باشند.

در پایان، مراتب قدردانی از تمامی اعضای کمیته تدوین پلان، استادان بخصوص پوهنیار استاد عنایت‌الله اکبری آمر دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین‌الملل، محصلان و سایر ذینفعانی که در تهیه این سند همکاری

کرده‌اند، ابراز می‌گردد. امید اســت که این ســند بتواند به‌عنوان الگویی در راســتای ارتقای جایگاه علمی و اجتماعی پوهنځی و تقویت نقش آن در توسعه پایدار کشور ایفای نقش نماید.

۲/۱ معرفی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

پوهنځی حقوق و علوم سـیاسـی پوهنتون البیرونی یکی از معتبرترین مراکز آموزشـی و تحقیقی امارتی در زمینه های حقوق و علوم سیاسی است که با هدف تربیت نیروهای متخصص و کارآمد، به ارائه برنامه های آموزشی به درجه لیســانس در دو دیپارتمنت/رشــته فارغ ده علوم ســیاســی و روابط بین‌الملل و حقوق می پردازد. این پوهنځی در سـال ۱۳۷۸ هجری خورشـیدی با ترکیب دو دیپارتمنت-اداری و دیپلماسـی و قضـا و حارنوالی در چوکات پوهنتون البیرونی، مطابق به معیارهای وزارت محترم تحصــیلات عالی آن زمان تاســیس گردید. از بدو تأ سیس تا حال (۱٤۰۳) در طی (۲۰) دور فراغت از برنامه‌های روزانه و شبانه به‌تعداد (۱۵۲۲) فارغ‌التحصیل را تقدیم جامعه نموده که آمار مشرح آن طی جدول جداگانه شرح داده شده است. به منظور هرچه تخصصی تر شدن خدمات تحصیلی، نیاز است تا در آینده دیپارتمنت های حاکمیت قانون، علوم سیاسی و توسعه سیاسی و حقوق بین الملل نیز توسعه یابد.

در تشکیل این پوهنځی (۱۸) تن استاد شامل می باشد، ولی در حال حاضر، اعضای کادر علمی آن به (۱٤) تن میرسـد، که از جمله ۲ تن به‌حیث رئیس و معاون پوهنځی ایفای خدمت می نمایند. درجه تحصـیل اعضـای کادری علمی پوهنځی حقوق و علوم سـیاسـی به ترتیب (۲) دکتر، (۸) ماسـتر و (٤) لیسـانس میباشـند. گفتنی است که کارمندان اداری آن شامل مدیر تدریسی، مدیر اجرائیه، مدیر کتابخانه و (۲) تن خدمه می باشد که به طور مسـتمر به فعالیت شـان ادامه می دهند. در مجموع و تا کنون تعداد محصـلان این پوهنځی (۱۵۲۲) تن می باشـد. گفتنی اسـت که صـنوف شـبانه این پوهنځی در سـال (۱۳۹۱) ایجاد گردید و تا سـال (۱۳۹۸) که آخرین زمان فعالیت بخش شبانه بود، به تعداد (۲۲۰) تن از آن فارغ و تقدیم جامعه گردیدند.

این پوهنځی با بهره‌گیری از اعضای کادر علمی با تجربه و متخصص در حوزه‌های مختلف حقوقی و سیاسی، محیطی پویا و تحریک‌کننده برای محصــلان فراهم می‌آورد تا در کنار آموزش‌های نظری، به تحقیق و بررســی مسـائل عملی نیز بپردازند. محصـلان در این پوهنځی از طریق کارگاه‌ها، سـمینارها، موت کورت‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی، فرصــت‌های بی‌نظیری برای توســعه تفکر نقادی، مهارت‌های تحلیلی و قدرت اســتدلال خود پیدا می‌کنند. برنامه‌های آموزشـی ارائه شـده در این پوهنځی شـامل دروس متنوع و جامعی اسـت که با هدف ارائه دانش و مهارت‌های لازم برای مواجهه با چالش‌های پیچیده حقوقی و سـیاسـی طراحی شـده‌اند. این پوهنځی، علاوه بر تمرکز بر مســائل نظری، بر اهمیت کاربردی کردن دانش در جهت حل مســائل جامعه و ارتقای استانداردهای حقوقی و دموکراتیک تاکید دارد.

قابل ذکر است که پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به منظور ارتقای دانش مسلکی محصلان برنامه های متعدد محاکم تمثیلی را هم در حقوق بین الملل و هم در حقوق رسانه ها به راه انداخته است که اکثراً مقام شایسته را در میان سـایر پوهنتونها بدسـت آورده اند. چنانچه در سـال ۲۰۱۰ محصـلان این پوهنځی در مسـابقات محاکم

تمثیلی حقوق بین الملل که در سطح پوهنتون های ملی افغانستان برگزار گردیده بود، مقام نخست را از آن خوده نموده و غرض شرکت در مسابقات بین المللی که در واشنگتن دی سی ایالات متحده آمریکا برگزار گردیده بود، رهسپار آن کشور گردیدند و به نمایندگی از افغانستان تیم های جهانی به رقابت پرداختند.

از جمله ابتکارات دیگر این پوهنځی تأسیس کلنیک حقوقی در سال (۱۳۹۱) است، که در راستای ارتقای ظرفیت محصلان و کار آموزی آنها در برنامه های علمی موثر میباشد.

۳,۱ امکانات پوهنځی

۱,۳,۱ تشکیلات اداری

در تشکیل پوهنځی حقوق و علوم سیاسی (۱۸) تن استاد شامل می باشد، ولی درحال حاضر، اعضای کادرعلمی آن به (۱۴) تن می‌رسد، که از جمله (۲) تن به حیث رئیس و معاون پوهنځی ایفای وظیفه می نمایند. درجه تحصیل اعضای کادر علمی این پوهنځی به ترتیب (۲) دکتر، (۸) ماستر و (۴) لیسانس میباشند.گفتنی است که کارمندان اداری آن شامل مدیر تدریسی، مدیر اجرائیه، مدیر کتابخانه و (۲) تن خدمه می باشد که به طور مستمر به فعالیت شان ادامه می‌دهند.

چارت تشکیلاتی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

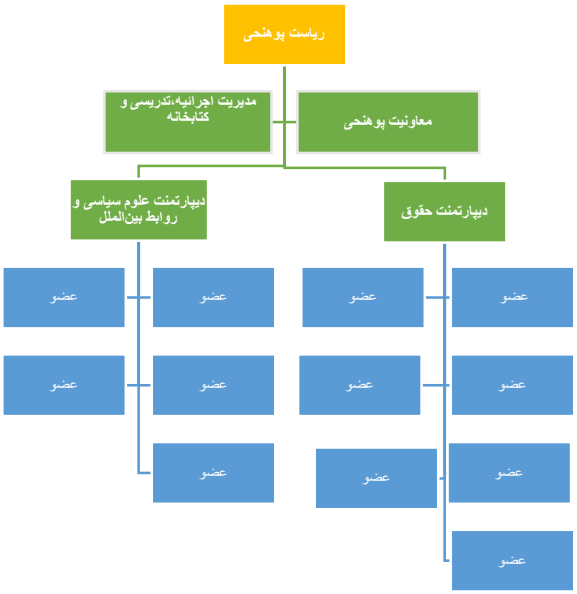

۱-۱- جدول شهرت استادان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

شماره	اسم	ولد	رتبه علمی	درجه تحصیل	موقف وظیفوی	دیپارتمنت	موجودیت در	پوهنځی	ملاحظات
۱	سیف الله ضیایی	شمشیر خان	پوهاند	ماستر	استاد	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	

۲	احمد حنیف حنیف	عبدالشکور	پوهنمل	دکتر	استاد	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۳	نجیب الله مجددی	غلام شهاب الدین	پوهنیار	ماستر	استاد	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
٤	عنایت الله اکبری	هدایت الله	پوهنیار	ماستر	استاد	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
٥	عبدالمالک صدیقی	محمد اسمعیل	پوهنیار	ماستر	معاون پوهنځی	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
٦	عبیدالله حمید	عبدالحمید	پوهنیار	ماستر	استاد	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۷	محمد عباس موسوی	عبدالعزیز	پوهنمل	دکتر	استاد	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۸	نورالحق مجددی	دل آقا	نامزد پوهنیار	لسانس	آمر دیپارتمنت	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۹	غمی آرش	زلمی	نامزد پوهنیار	لسانس	استاد	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۱۰	محمد حارث شریف	محمد انس	نامزد پوهنیار	لیسانس	استاد	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
11	جان آقا نیکزاد	خان آقا	پوهنیار	ماستر	استاد	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
12	مؤنس اکبری		پوهنیار	ماستر	استاد	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۱۳	غلام حسن فایق	محمدعلم	پوهنیار	ماستر	آمر دیپارتمنت	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۱٤	نجیب الله کریمی		نامزد پوهنیار	لسانس	استاد	علوم سیاسی و روابط بین‌الملل	موجود	حقوق و علوم سیاسی	
۱٥	عبدالکبیر آریایی		پوهنیار	ماستر	استاد	حقوق	موجود	حقوق و علوم سیاسی	

۲,۳,۱ دیپارتمنت ها

پوهنځی حقوق وعلوم‌سیاسی قبلاً در دو دیپارتمنت فارغ ده اداری و دیپلماسی و قضا و حارنوالی و چهار دیپارتمنت غیر فارغ ده- علوم سیاسی و روابط بین الملل، حقوق عامه، جزا و علوم جنایی و خصوصی فعالیت

داشت. با این حال، طبق کریکولم جدید، رشته های فارغ‌ده آن به علوم سیاسی و روابط بین المللی و حقوق تغییر نام یافته‌اند.

۱. دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین‌الملل یکی از مهم‌ترین و برجسته‌ترین بخش‌های علمی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به شمار می آید. این دیپارتمنت با هدف تربیت نیروهای متخصص و مجرب در حوزه‌های سیاست داخلی، روابط بین‌الملل و تحلیل‌های حکومتی و سیاسی، در سال ۱۳۷۸ تحت عنوان دیپارتمنت اداری و دیپلماسی تأسیس گردید. از زمان تأسیس تاکنون، این دیپارتمنت به یکی از ارکان اساسی پوهنځی تبدیل شده و نقشی محوری در ارتقاء سطح علمی و آموزشی پوهنتون ایفا نموده است. یکی از شاخصه‌های بارز این دیپارتمنت، برخورداری از بیشترین کادر علمی در پوهنځی بوده است. در گذشته بسیاری از روسای پوهنځی حقوق و علوم سیاسی از میان استادان این رشته برگزیده شده‌اند و اکثریت استادان بلندرتبه پوهنځی نیز از اعضای هیئت علمی این دیپارتمنت هستند. این امر نشان‌دهنده اهمیت و نقش کلیدی این دیپارتمنت در ساختار مدیریتی و علمی پوهنځی می‌باشد.

این دیپارتمنت معمولاً به‌بررسی و آموزش مباحث مرتبط با اندیشه‌های سیاسی دراسلام و غرب، تاریخ روابط بین الملل، تئوری‌های روابط بین الملل، سازمان‌های بین الملل، تاریخ دیپلماسی، مبانی تحلیل سیاست خارجی، سیاست خارجی قدرت‌های بزرگ، امنیت بین‌الملل، جامعه‌شناسی، سیاست و حکومت در مناطق مختلف، اصول روابط بین الملل و... می‌پردازد. این دیپارتمنت با ارائه دوره‌هایی در زمینه‌های کلیدی علوم سیاسی، نقش مهمی در آماده‌سازی محصلان برای ورود به حرفه‌های مرتبط با سیاست، دیپلماسی، و سایر مشاغل عمومی دارد.

در حال حاضر مجموع استادان دیپارتمنت متذکره به(۷) تن می‌رسد که از آن جمله یک تن به صفت آمر دیپارتمنت ایفای وظیفه می نماید. قرار است در آینده نزدیک چند تن دیگر نیز به تشکیل آن افزوده شود.

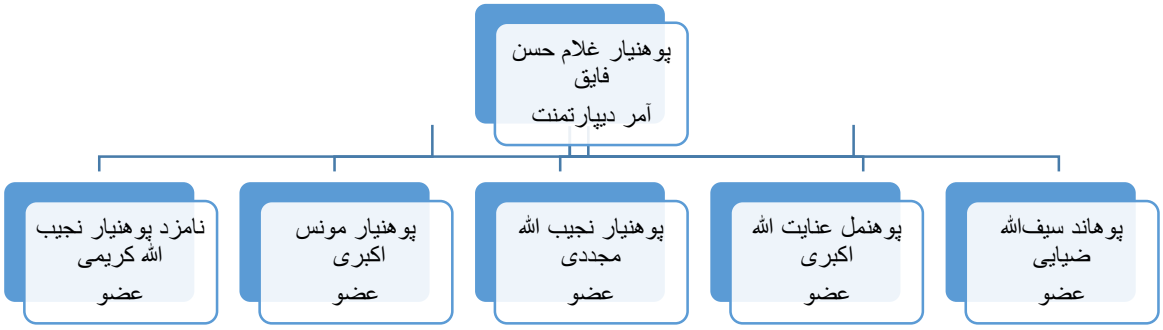

۲. دیپارتمنت حقوق

دیپارتمنت حقوق قبلاً درسال ۱۳۷۸ هجری خورشیدی در چوکات پوهنځی حقوق و علوم سیاسی و تحت عنوان (دیپارتمنت قضا و حارنوالی)، مطابق به‌معیارهای وزارت تحصیلات عالی وقت، به فعالیت آغاز کرده است، یکی از دیپارتمنت های کلیدی به‌شمار می‌رود. دیپارتمنت متذکره در پوهنځی حقوق به تربیت حقوق‌دانان، قضات،

خارنوالان، مشاورین حقوقی و وکلای مدافع آینده می‌پردازد که نقش‌های کلیدی در سیستم عدلی - قضایی و اجرای حقوق در کشورایفا می‌کنند. این دیپارتمانت تمرکز خود را برروی حقوق جزای اسلام، متون فقهی-حقوقی، جزا و جرم شناسی، حقوق فامیل، حقوق جزای بین الملل، حقوق عینی، حقوق وجایب، حقوق بین الملل خصوصی، اصول محاکمات مدنی و جزایی و... قرار داده و به محصلان آموزش‌های تئوری و عملی لازم را برای فعالیت در عرصه‌های حقوقی و قضایی ارائه می‌دهد.

در حال حاضر مجموع استادان موجود دیپارتمنت متذکره به(۸) تن می‌رسد که از آن جمله یک تن به صفت آمر دیپارتمنت ایفای وظیفه می نماید. قرار است در آینده نزدیک چند تن دیگر نیز به تشکیل آن افزوده شود.

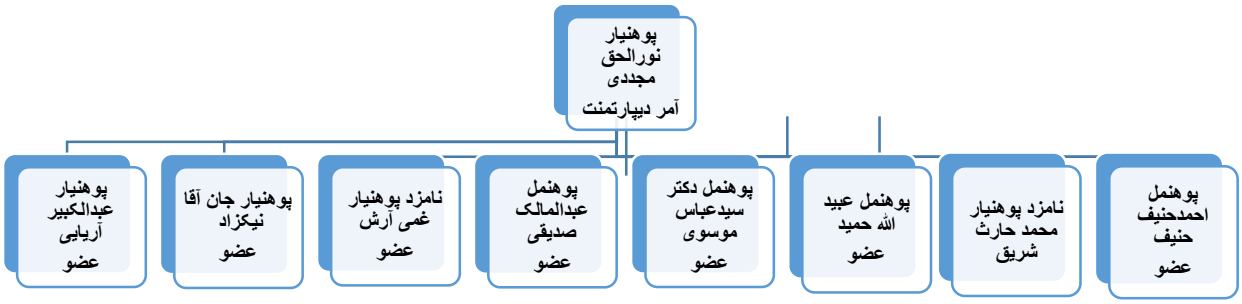

۳,۳,۱ محصلان

محصلان از طریق امتحان کانکور به دیپارتمنت های فارغ ده پوهنځی حقوق علوم سیاسی معرفی می گردند. در حال حاضر، به تعداد (۲۵۶) محصل در دو دیپارتمنت این پوهنځی مصروف ادامه تحصیل می‌باشند، که از آن‌جمله به تعداد (۱۶۰) محصل در دیپارتمنت حقوق و به تعداد (۱۵۹) محصل در دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین‌الملل مصروف ادامه تحصیل می باشند. آمار مجموعی فارغ‌التحصیلان این پوهنځی از بدو تأسیس الی اکنون در جدول جداگانه زیر درج گردیده است:

جدول فارغ‌التحصیلان پوهنځی حقوق وعلوم سیاسی

تعداد فارغ‌التحصیلان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی ار بدو تأسیس الی سال ۱۴۰۲								
شماره	سال فراغت	دیپارتمنت حقوق (قضاء و خارنوالی)			دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین‌الملل (اداره و دیپلوماسی)			مجموع فارغان پوهنځی
		ذکور	اناث	مجموعه	ذکور	اناث	مجموعه	
۱	۱۳۸۴	۱۱	۰	۱۱	۱۳	۰	۱۳	۲۴
۲	۱۳۸۴	۳۶	۲	۳۸	۲۵	۲۵	۲۵	۶۳
۳	۱۳۸۵	۲۲	۱	۲۳	۱۷	۰	۱۷	۴۰
۴	۱۳۸۶	۲۲	۰	۲۲	۲۲	۰	۲۲	۴۴
۵	۱۳۸۷	۲۰	۰	۲۰	۲۹	۲	۳۲	۵۱
۶	۱۳۸۸	۱۶	۰	۱۶	۱۶	۰	۱۶	۳۲
۷	۱۳۸۹	۲۸	۰	۲۸	۲۲	۳	۲۵	۵۳
۸	۱۳۹۰	۳۵	۱	۳۶	۲۷	۱	۲۸	۶۴

۹	۱۳۹۱	۳۲	۱	۳۳	۳۹	۲	۴۱	۷۴
۱۰	۱۳۹۲	۳۷	۱	۳۸	۳۳	۳	۳۶	۷۴
۱۱	۱۳۹۳	۵۲	۲	۵۴	۳۹	۳	۴۲	۹۶
۱۲	۱۳۹۴	۷۱	۲	۷۳	۴۰	۷	۴۷	۱۲۰
۱۳	۱۳۹۵	۴۲	۸	۵۰	۳۷	۳	۴۰	۹۰
۱۴	۱۳۹۵ شبانه	۳۳	۱	۳۴	۲۷	۲	۲۹	۶۳
۱۵	۱۳۹۶	۴۱	۹	۵۰	۳۶	۶	۴۲	۹۲
۱۶	۱۳۹۶ شبانه	۳۰	۰	۳۰	۲۴	۰	۲۴	۵۴
۱۷	۱۳۹۷	۱۹	۶	۲۵	۱۴	۴	۱۸	۴۳
۱۸	۱۳۹۷شبانه	۳۹	۳	۴۲	۳۰	۰	۳۰	۷۲
۱۹	۱۳۹۸	۳۷	۷	۴۴	۱۸	۲	۲۰	۶۴
۲۰	۱۳۹۸ شبانه	۳۱	۰	۳۱	۲۹	۲	۳۱	۶۲
۱۸	۱۴۰۰	۳۹	۱۱	۵۰	۳۸	۵	۴۳	۹۳
۱۹	۱۴۰۱	۲۷	۱۰	۳۷	۲۶	۱۱	۳۷	۷۴
۱۸	۱۴۰۲	۴۵	۰	۴۵	۳۶	۰	۳۵	۸۰

٤,۳,۱ صنوف درسی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی دارای هشت صنف درسی مجهز به تخته‌های سفید، پروجکتور، LCD، و اینترنت می‌باشد. این امکانات به استادان محترم امکان می‌دهد تا تدریس خود را به‌صورت مؤثرتر و با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین آموزشی ارائه نمایند.

۵,۳,۱ کتابخانه

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی دارای یک کتابخانه مجهز با بیش از ۵۲۰۰ جلد کتاب در رشته‌های مختلف علمی است. این منابع برای استفاده استادان و محصلان فراهم شده و به‌طور نسبی نیازهای علمی و تحقیقی آن‌ها را برآورده می‌سازد. با این حال، توسعه و به‌روزرسانی منابع کتابخانه می‌تواند در ارتقای کیفیت آموزش و تحقیق نقش مؤثری ایفا کند.

٦,۳,۱ کمیته های پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

پوهنځی حقوق و علوم سیا سی به‌منظور بهبود فرآیندهای علمی، ارتقای کیفیت فعالیت‌های اکادمیک، و فراهم ساختن زمینه برای مشارکت فعال استادان، محصلان، و کارکنان در امور مدیریتی و آموزشی، تعداد هشت کمیته تخصصی را در سطح پوهنځی تأسیس نموده است. هر یک از این کمیته‌ها براساس طرزالعمل‌ها و لوایح وظایف مشخص خود فعالیت می‌کنند و با رعایت اصول و استانداردهای علمی، به‌صورت منظم وظایف محوله را به پیش می‌برند. این کمیته‌ها، که نقش کلیدی در تحقق اهداف آموزشی و تحقیقی پوهنځی دارند، عبارت‌اند از:

۱. کمیته ارتقای کیفیت،

۲. کمیته تحقیق،

۳. کمیته نصاب و نظارت از تطبیق آن،

۴. کمیته فرهنگی،

۵. کمیته نظم و دسپلین،

٦. کمیته آموزش الکترونیک،

۷. کمیته امتحانات،

۸. انجمن محصلان .

ایجاد این کمیته‌ها نشـــان‌دهنده تعهد پوهنځی به ارتقای کیفیت، شـــفافیت، و مشـــارکت جمعی در فرآیندهای علمی و اجرایی اســـت. با گســـترش فعالیت‌های این کمیته‌ها و هماهنگی بیشـــتر میان آن‌ها، می‌توان به تحقق اهداف بلندمدت پوهنځی و پوهنتون دست یافت.

فصل دوم

مرحله تدوین پلان استراتیژیک

برنامه‌ریزی و مدیریت استراتیژیک به‌عنوان دو مؤلفه کلیدی در ساختار برنامه‌ریزی استراتیژیک شناخته می‌شوند. برای دستیابی به این هدف، ضروری است که چهارده مرحله کلیدی به‌صورت منطقی، هدفمند و سازمان‌یافته طی شود. مراحل اولیه این فرآیند شامل تعریف مأموریت سازمان، تدوین چشم‌انداز آینده، شناسایی ارزش‌های محوری، و تعیین اهداف کلان می‌باشد. این سه مرحله ابتدایی به‌عنوان شالوده اصلی برنامه‌ریزی، چارچوب لازم را برای تدوین مرحله چهارم، یعنی تعیین اهداف کلان استراتیژیک، فراهم می آورد . این فرآیند به گونه‌ای طراحی شده است که هر مرحله نقش پیش‌نیاز و مکملی برای مراحل بعدی ایفا می‌کند. مأموریت، به‌عنوان بیانیه‌ای از هدف وجودی سازمان، مسیر کلی فعالیت‌ها را مشخص می‌کند؛ چشم‌انداز آینده، تصویری الهام‌بخش از مقصد نهایی ارائه می‌دهد؛ و ارزش ها، اصول اخلاقی و فرهنگی را که راهنمای تصمیم‌گیری‌ها هستند، تعریف می‌کنند. در نهایت، این عناصر به تعیین اهداف کلان، که نمایانگر نقاط عطف اصلی در مسیر تحقق استراتیژی هستند، منتهی می‌شوند .

با رعایت این توالی و انسجام در برنامه‌ریزی، ساختار استراتیژیک می‌تواند با دقت بیشتری نیازهای سازمان را شناسایی کرده و راهبردهایی متناسب با محیط داخلی و خارجی ارائه دهد.

۱,۲ دیدگاه(Vision)

مبدل شدن پوهنځی حقوق وعلوم سیاسی به‌یک رشته تحصیلی معتبر و شناخته شده در عرصه تربیه و پرورش نیروی بشری توانا و با ظرفیت و دانش حقوقی و سیاسی که نقش اساسی در رهبری و انکشاف کشور و احقاق حق و تأمین عدالت داشته باشند.

۲,۲ ماموریت (Mission)

عرضه خدمات تحصیلی معیاری با به کار گری کادرهای متعهد و متخصص و با استفاده از روش‌های نوین تدریس و تکنالوژی مدرن و انجام تحقیقات علمی به‌منظور عرضه کادرهای مجرب و متخصص آراسته با دانش حقوقی و سیاسی.

۳,۲ ارزش‌های اساسی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی برای دستیابی به اهداف و مقاصد ستراتیژیک خود پابند به‌یک سلسله ارزش‌ها و اصول رهنمودی است که تصامیم ستراتیژیک و پروگرام‌های تحصیلی پوهنځی را شکل می‌دهد و عبارت اند از:

- ❖ باور، احترام و رعایت ارزش های اسلامی و ملی؛
- ❖ قانون گرایی و حمایت از حاکمیت قانون؛
- ❖ تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری؛
- ❖ تعهد و مسئولیت‌پذیری؛
- ❖ تقویت روحیه وحدت ملی، همگرایی و تحکیم ثبات سیاسی؛
- ❖ احترام به کرامت انسانی، تعمیم عدالت، برابری و قانونیت؛
- ❖ احترام به تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی و ترویج محیطی متنوع و فراگیر در تعاملات علمی و آکادمیک؛
- ❖ نهادینه ساختن فرهنگ تحقیق؛
- ❖ آزادی اکادمیک؛
- ❖ ترویج خلاقیت و نوآوری در آموزش، تحقیق و خدمات؛
- ❖ پایبندی به اصول اخلاقی در تحقیق‌ها و فعالیت‌های آکادمیک و احساس مسئولیت در قبال جامعه.
- ❖ تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه و بازار کار؛

٤,٢ اهداف استراتیژیک

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی با توجه به اهمیت روزافزون آموزش حقوقی و سیاسی در توسعه کشور، به تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و پاسخگو به نیازهای جامعه و بازار کار می‌پردازد. این پوهنځی همواره تلاش نموده است تا با بازنگری برنامه‌های علمی و آموزشی، شرایط بهتری را برای محصلان فراهم سازد و در انطباق با قوانین وزارت محترم تحصیلات عالی، خدمات تحصیلی معیاری و باکیفیت ارائه دهد. اهداف برنامه‌ریزی استراتیژیک این پوهنځی شامل توسعه تحقیقات علمی، بهبود زیرساخت‌های آموزشی و تحقیقی، و گسترش دسترسی به تحصیلات عالی می‌باشد. با درنظر گرفتن امکانات موجود و نیازهای جامعه، اهداف استراتیژیک پوهنځی را می‌توان به شرح زیر بیان نمود:

۱. توسعه، بهبود و تجهیز زیرساخت‌ها؛

۲. بهبود کیفیت تدریس و تحقیق مطابق چارچوب تضمین کیفیت و اعتباردهی؛

۳. انکشاف تحقیقاتی، تولیدعلم و نو آوری؛

٤. بازنگری، انکشاف و تدوین نصاب؛

۵. کسب و حفظ اعتبار مرحله سوم؛

٦. انکشاف و بهبود آموزش الکترونیک؛

۷. ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی و کارمندان؛

۸. بازنگری و تدوین اسناد تقنینی و تخنیکی؛

۹. دسترسی عادلانه به تحصیلات عالی با کیفیت؛

۱۰ توسعه برنامه های علمی مطابق به نیاز جامعه؛

۱۱. ازدیاد عواید داخلی پوهنځی؛

۱۲. اداره، رهبری، ایجاد سیستم و محو کامل فساد؛

برنامه های آینده پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

۱,۳ اداره و رهبری

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی متعهد به رعایت اصول حکومت‌داری خوب در تمامی ابعاد آموزشی، تحقیقی، و اداری است. این تعهد از طریق تأمین شفافیت در عملکردها، ارائه گزارش‌های دوره‌ای و قابل‌دسترس، و تقویت ارتباطات مؤثر با جامعه پوهنتونی و نهادهای ذیربط محقق می شود. پوهنځی با بهره‌گیری از سیستم‌های ارزیابی مداوم، عملکرد علمی و اداری استادان، کارکنان و محصلان را به‌صورت دقیق بررسی کرده و بازخوردهای آنان را به‌عنوان ابزار کلیدی برای بهبود مستمر فرآیندها به کار می‌گیرد.

مشارکت فعال اعضای هیئت علمی، محصلان، و سایر ذینفعان در تصمیم‌گیری‌های کلیدی از طریق تشکیل کمیته‌های مشارکتی و مشورتی، یکی از اصول بنیادین پوهنځی است. علاوه بر این، پوهنځی به رعایت اصول اخلاقی، شفافیت، و پاسخگویی در تمامی فعالیت‌ها متعهد بوده و سیاست‌های جدی برای پیشگیری از هرگونه فساد اتخاذ کرده است.

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی همچنین با گنجاندن موضوعات مرتبط با حکومت‌داری خوب در برنامه‌های درسی و تحقیقی، بر ارتقای آگاهی محصلان و گسترش تحقیقات علمی در این زمینه تأکید دارد. این اقدامات در راستای ترویج اصول پاسخگویی، شفافیت، مشارکت، و عدالت اجتماعی انجام می‌شود و بیانگر نقش پوهنځی در تحقق اهداف عالی حکومت‌داری خوب و توسعه پایدار است.

به‌طور خلاصه پوهنځی مصمم به رعایت اصول حکومت‌داری خوب ذیل است:

- ایجاد فضای اعتماد بین همه پرسونل کارمندان اداری، کار کنان خدماتی و استادان پوهنځی؛
- ارائه گزارش‌های شفاف و منظم از عملکردها؛

- ایجاد سیستم‌های ارزیابی مستمر برای بهبود کیفیت؛
- تضمین مشارکت فعال در تصمیم‌گیری‌ها؛
- رعایت اصول اخلاقی و پیشگیری از فساد؛
- ترویج حکومت‌داری خوب در برنامه‌های درسی و تحقیقی؛
- برگزاری برنامه‌های توانمندسازی برای اعضای هیئت علمی و کارکنان.

۲,۳ رهبری و مدیریت

رهبری و مدیریت در پوهنځی علوم سیاسی و روابط بین‌الملل بر اساس اصول شفافیت، مشارکت، و پاسخگویی استوار است. رهبری ما متعهد به ارائه یک چشم‌انداز روشن و علمی برای آینده پوهنځی است، که در آن اهداف ا ستراتیژیک بلندمدت به منظور ارتقای کیفیت آموزشی، تحقیقی و خدمات علمی تعیین می شوند. این اهداف شامل ارتقای جایگاه علمی پوهنځی در سطح ملی و بین‌المللی، ایجاد فرصت‌های تحقیقی نوآورانه، و گسترش همکاری‌های بین‌المللی در حوزه‌های علمی و حرفه‌ای هستند.

مدیریت پوهنځی با اتخاذ رویکردی مشارکتی و مشورتی، از حضور فعال و مستمر اعضای هیئت علمی، محصلان، و سایر ذینفعان در فرآیند تصمیم‌گیری ا ستقبال می‌کند. این فرآیند، که بر ا ساس تبادل نظر و احترام متقابل بنا شده است، هدف خود را در ارتقای کیفیت تصمیمات و اجرای بهتر برنامه‌های آموزشی و تحقیقی می‌بیند. ما به ترویج فرهنگ همکاری، تعامل و کار تیمی اعتقاد داریم و سعی داریم محیطی ایجاد کنیم که در آن عدالت، شایستگی، و مسئولیت‌پذیری در تمامی سطوح آموزشی و تحقیقی رعایت شود.

در این راستا، مدیریت پوهنځی به دنبال ایجاد فرصت‌های حرفه‌ای برای اعضای کادرعلمی و محصلان است تا از طریق آموزش‌های تخصصی، تحقیق‌های علمی، و مشارکت در پروژه‌های بین‌المللی، زمینه‌های رشد و توسعه فردی و حرفه‌ای فراهم گردد. این تلاش‌ها نه تنها به پیشرفت علمی و آموزشی کمک می‌کند بلکه به ارتقای اعتبار و جایگاه پوهنځی نیز می‌انجامد.

۳,۳ مبارزه با فساد

مبارزه با فساد در پوهنځی علوم سیاسی و روابط بین‌الملل به عنوان اولویت اصلی در راستای ارتقای شفافیت و پاسخگویی در تمامی فرآیندهای آموزشی و اداری قرار دارد. این پوهنځی با تدوین و اجرای سیاست‌های جامع ضد فساد، به نظارت دقیق و مستمر بر روندهای مالی و اداری خود می‌پردازد تا از هرگونه سوءا ستفاده و فساد جلوگیری کند. هدف اصلی این اقدامات، ارتقای شفافیت و ایجاد یک محیط علمی و اداری سالم است که در آن تمامی فعالیت‌ها مطابق با اصول اخلاقی و قانونی صورت گیرد.

در را ستای این اهداف، پوهنځی به برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی و کارگاه‌های آگاهی‌بخشی در زمینه رفتار اخلاقی، مسئولیت‌پذیری، و مدیریت شفافیت در سازمان‌های علمی پرداخته است. این دوره‌ها نه تنها برای اعضای هیئت علمی و کارکنان، بلکه برای محصلان نیز طراحی می‌شوند تا آن‌ها را با اصول و استانداردهای اخلاقی در فعالیت‌های علمی، تحقیقاتی و اداری آشنا سازند.

سیستم‌های نظارتی و گزارش‌دهی در پوهنځی به‌طور مؤثر و کارآمد عمل کرده و به شناسایی و رسیدگی به موارد فساد و تخلفات کمک می‌کنند. این سیستم‌ها تضمین می‌کنند که تمامی فعالیت‌های دیپارتمنت در چهارچوب قانونی و اخلاقی انجام شـده و هیچ‌گونه تخلفی بدون پیگیری باقی نخواهد ماند. بدین ترتیب، پوهنځی با تلاش مستمر در جهت ایجاد یک فرهنگ سازمانی مبتنی بر صداقت، شفافیت و مسئولیت‌پذیری، سعی در ارتقای اعتماد عمومی و اعتبار علمی خود دارد.

٤,٣ بیروکراسی اداری

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی در پی کاهش پیچیدگی‌های بیروکراتیک و ارتقای کارایی در فرآیندهای داخلی خود است. با هدف بهبود بهره‌وری، ما به ساده‌سازی و بهینه‌سازی روش‌ها و حذف مراحل غیرضروری پرداخته و به تسـریع در فرآیندهای اداری توجه ویژه‌ای داریم تا بتوانیم پاسـخگویی سریع‌تری به نیازهای محصـلان و اعضـای کادر علمی فراهم کنیم. علاوه بر این، با بهره‌گیری از فناوری‌های پیشـرفته در مدیریت مسـتندات و تسهیل ارتباطات داخلی، سعی داریم تا فرآیندهای اداری را شفاف‌تر و کارآمدتر سازیم.

هدف اصـلی ما ایجاد یک محیط اداری کارا و انعطاف‌پذیر اسـت که بتواند تأخیرها را به حداقل رسـانده و رضایت تمامی ذینفعان را افزایش دهد. در این راستا، پوهنځی به دنبال توسعه فرآیندهای هماهنگ و بهینه است که در آن تمامی مراحل به شـکلی منظم و سریع انجام شـود و از طریق اسـتفاده بهینه از منابع، به ارتقای کیفیت خدمات و تسهیل در انجام امور اداری بپردازد.

٥,٣ تفاهم‌نامه‌ها

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به امضای تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای همکاری با دیگر نهادها و مؤسسات علمی و تحقیقی متعهد اسـت. این تفاهم‌نامه‌ها به منظور تقویت همکاری‌های علمی، تحقیقی و آموزشـی، و ارتقای فرصت‌های تبادل دانش و منابع منعقد می شوند. تفاهم‌نامه‌ها می‌توانند شامل زمینه‌های مختلفی مانند پروژه‌های تحقیقاتی مشترک،کارگاه‌ها و کنفرانس‌ها، و همکاری‌های آموزشی با شند. با استفاده از این توافق‌ها، پوهنځی قادر اسـت به دسـترسـی به منابع جدید، تجربیات و فرصـت‌های آموزشـی بهتر دسـت یابد و در نتیجه کیفیت آموزش و تحقیق را ارتقا دهد. علاوه بر این، تفاهم نامه ها به تقویت روابط با نهادهای امارتی و غیر امارتی و بهبود ارتباطات علمی و تحقیقی در سطح ملی و بین‌المللی کمک می‌کنند.

در این راستا، پوهنځی به امضای دو نوع تفاهم‌نامه همکاری توجه ویژه دارد:

١. تفاهم نامه با نهادهای علمی و آموزشـی در سـطح کشـور :این نوع تفاهم نامه ها به‌منظور تقویت همکاری‌های علمی، تحقیقی و تبادل تجربیات بین مؤسـسـات آموزشـی و پوهنتون ها در سـطح ملی طراحی و منعقد می شود. این همکاری‌ها می‌تواند به ارتقای سطح تحقیقات علمی، برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های مشترک، و توسعه فرصت‌های آموزشی برای محصلان و اعضای هیئت علمی منجر شود.

۲. تفاهم‌نامه با مؤسسات، تصدی‌ها و نهادهای غیراکادمیک :این نوع تفاهم‌نامه‌ها به دنبال ایجاد پیوندهای مؤثر و عملی بین پوهنځی و نهادهای غیراکادمیک است که می‌تواند شامل سازمان‌های امارتی، خصوصی، و غیرانتفاعی باشد. هدف از این همکاری‌ها، تقویت ارتباطات بین بخش‌های علمی و عملی، فراهم آوردن فرصت‌های کارآموزی و اشتغال برای محصلان، و ارتقای پروژه‌های تحقیقی کاربردی است.

۶,۳ برنامه‌های علمی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به منظور ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی خود، مجموعه‌ای از برنامه‌های علمی جامع و متنوع را طراحی و اجرا می‌کند. این برنامه‌ها شامل توسعه اعضای کادر علمی، بازنگری منظم در نصاب تحصیلی، به‌روز رسانی مواد درسی، و ارتقای ظرفیت‌های آموزشی و تحقیقی می‌باشند. هدف از این اقدامات، هم‌راستایی با استانداردهای بین‌المللی و پاسخگویی به نیازهای علمی و حرفه‌ای روز است.

در راستای توسعه کادر علمی، تلاش می‌شود تا اساتید با تخصص‌های متنوع و معتبر جذب شوند و فرصت‌های آموزشی و تحقیقی برای آنان فراهم گردد. این امر نه تنها کیفیت تدریس را ارتقا می‌بخشد بلکه زمینه‌های همکاری‌های علمی و بین‌المللی را نیز تقویت می‌کند. در همین راستا، بازنگری منظم نصاب تحصیلی به‌منظور انطباق با تحولات علمی و نیازهای بازار کار انجام می‌شود تا برنامه‌های درسی همواره به‌روز و مرتبط با تحولات جهانی و منطقه‌ای باقی بمانند. این بازنگری‌ها به‌طور دوره‌ای و با مشورت با اساتید و کارشناسان حوزه‌های مختلف صورت می‌گیرد تا اطمینان حاصل شود که محتوای درسی به‌طور کامل نیازهای محصلان و جامعه علمی را برآورده می‌سازد.

به‌روز رسانی مواد درسی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این فرآیند شامل اضافه کردن منابع علمی و مراجع به‌روز، همچنین به‌روزرسانی محتوای درسی بر اساس پیشرفت‌های علمی و تغییرات در زمینه‌های مختلف علوم سیاسی و روابط بین‌الملل است. هدف از این به‌روزرسانی‌ها، ارتقای کیفیت آموزشی و هماهنگی بیشتر با تحولات جهانی است.

برنامه‌های ارتقای ظرفیت نیز با هدف تقویت مهارت‌های آموزشی و تحقیقی در سطح اعضای هیئت علمی و محصلان طراحی می‌شود. این برنامه‌ها شامل برگزاری کارگاه‌ها و سمینارهای تخصصی، دوره‌های آموزشی مستمر، و توسعه مهارت‌های تحقیقی و تحلیلی هستند که به‌ویژه بر توانمندی‌های تحقیقاتی و نوآوری در تحقیق‌های علمی تأکید دارند. این اقدامات موجب تقویت توانمندی‌های علمی، تحقیقی و حرفه‌ای محصلان و اعضای هیئت علمی می‌شود و به تحقق اهداف علمی و تحقیقی پوهنځی در سطح ملی و بین‌المللی کمک می‌کند.

با اجرای این برنامه‌ها، پوهنځی علوم سیاسی و روابط بین‌الملل قصد دارد تا محیطی پویا و خلاق ایجاد کند که موجب پیشرفت علمی و تحقیقی در سطح داخلی و بین‌المللی شود. این برنامه‌ها نه تنها به ارتقای سطح علمی پوهنځی کمک می‌کند بلکه به توسعه علمی کشور و پاسخگویی به نیازهای اجتماعی و اقتصادی جامعه نیز خواهد انجامید.

۷,۳ تحقیقات علمی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به تحقیقات علمی به‌عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه علمی و اجتماعی توجه ویژه‌ای دارد. ما با تشویق اعضای کادر علمی و محصلان به انجام تحقیق‌های کاربردی و نظری، به دنبال ارائه راهکارهای علمی برای حل مسائل حقوقی، اجتماعی و سیاسی هستیم. تحقیقات علمی در این پوهنځی بر مبنای اولویت‌های ملی و منطقه‌ای طراحی می‌شوند و تلاش می‌شود تا نتایج تحقیق‌ها به تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران برای بهبود سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی ارائه شوند.

برای تقویت فعالیت‌های تحقیقی، ما به ایجاد فرصت‌های مالی و زیرساختی برای تحقیقگران، برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی، و ایجاد ارتباطات تحقیقی با پوهنتون‌ها و مؤسسات تحقیقاتی داخلی و بین‌المللی پرداخته‌ایم. همچنین، انتشار مقالات علمی در نشریات معتبر و توسعه مجلات تحقیقی پوهنځی به‌عنوان بخشی از استراتیژی‌های ما برای ارتقای جایگاه علمی و تحقیقاتی پوهنځی محسوب می‌شود. هدف کلی این تلاش‌ها، گسترش مرزهای دانش، تربیت تحقیقگران توانمند، و مشارکت فعال در حل چالش‌های اجتماعی و حقوقی از طریق تحقیقات علمی است.

۸,۳ انکشاف و بهبود سیستم تدریسی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به ارتقای مستمر سیستم تدریس خود متعهد است. این هدف از طریق به‌روزرسانی محتوای درسی، استفاده از منابع معتبر و روزآمد، و ترکیب دانش نظری با مهارت‌های عملی دنبال می‌شود تا محصلان به‌خوبی برای مواجهه با چالش‌های حقوقی و سیاسی آماده شوند. اساتید ما با بهره‌گیری از روش‌های تدریس فعال و نوین، محصلان را به تفکر انتقادی و مشارکت در مباحث علمی تشویق می‌کنند. همچنین، ارزیابی مستمر کیفیت تدریس و دریافت بازخورد از محصلان برای شناسایی نقاط قوت و ضعف سیستم آموزشی در دستور کار قرار دارد. به‌علاوه، توجه به فراهم‌سازی امکانات آموزشی پیشرفته و توسعه مهارت‌های دیجیتال محصلان، جزء استراتیژی‌های ما برای بهبود کیفیت تدریس و ارتقای توانمندی‌های علمی آنها است.

۹,۳ استفاده از تکنالوژی معلوماتی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به‌طور جدی به استفاده از تکنولوژی‌های اطلاعاتی و ارتباطی در فرآیندهای آموزشی و تحقیقی خود اهتمام دارد. هدف ما ارتقای مهارت‌های دیجیتالی استادان ومحصلان با بهره‌گیری از ابزارهای نوین تکنالوژی برای بهبود تحلیل داده‌ها، تحقیق و مدیریت اطلاعات است. استفاده از این تکنالوژی نه تنها کیفیت و بهره‌وری آموزشی را افزایش می‌دهد، بلکه کارایی و شفافیت را در تمامی بخش‌ها تقویت می‌کند.

برای به‌روزرسانی سیستم‌های اداری و آموزشی، پوهنځی از سیستم‌های HEMIS و HLMS بهره‌برداری می‌کند. HEMIS با مدیریت متمرکز اطلاعات محصلان، استادان، نصاب و مضامین درسی و امور اداری، فرآیندهایی چون ثبت‌نام، ارزیابی و گزارش‌دهی را دقیق‌تر و شفاف‌تر می‌سازد. HLMS نیز به عنوان پلتفرم مدیریت

یادگیری، دسترسی محصلان به محتوای درسی و منابع آنلاین را تسهیل کرده و امکان نظارت و ارزیابی آنلاین توسط استادان را فراهم می‌کند. این سیستم‌ها به افزایش شفافیت، دسترسی آسان‌تر به اطلاعات و بهبود کلی کارایی پوهنځی کمک می‌کنند.

۱۰,۳ استقلالیت، اکادمیک، مالی و اداری

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی بر اهمیت استقلالیت اکادمیک، مالی و اداری تأکید می‌ورزد. استقلالیت اکادمیک به ما این امکان را می‌دهد که به‌صورت آزادانه در تدوین و اجرای برنامه‌های درسی، انجام تحقیق‌های علمی، و انتخاب موضوعات تحقیقاتی براساس نیازهای جامعه و استانداردهای جهانی عمل کنیم. از نظر مالی، ما بر مدیریت شفاف و کارآمد منابع مالی تأکید داریم تا بتوانیم نیازهای آموزشی و تحقیقی پوهنځی را با استقلال لازم تأمین کنیم. در زمینه اداری، استقلالیت به ما کمک می‌کند تا تصمیمات مدیریتی و سازمانی را به‌صورت مستقل، با در نظر گرفتن منافع محصلان، استادان و کارکنان اتخاذ کنیم و از بروکراسی‌های غیرضروری جلوگیری کنیم. این استقلالیت‌ها به بهبود کیفیت آموزش، افزایش خلاقیت و نوآوری، و ارتقای عملکرد کلی پوهنځی کمک می‌کند.

۱۱,۳ نقش پوهنځی در انکشاف جامعه

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی نقش اساسی و تأثیرگذار در انکشاف جامعه ایفا می‌کند. از طریق آموزش‌های علمی و تحقیق‌های کاربردی خود، این پوهنځی به توسعه ظرفیت‌های فکری، تحلیلی و قانونی محصلان و تحقیقگران کمک می‌کند تا بتوانند در مواجهه با چالش‌های پیچیده اجتماعی و سیاسی راه‌حل‌های مؤثر ارائه دهند. برنامه‌های درسی پوهنځی با تمرکز بر مسائل حقوقی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی طراحی شده است تا محصلان را برای رویارویی با مشکلات واقعی جامعه و درک ابعاد مختلف آن‌ها آماده سازد. این آموزش‌ها نه تنها بر تقویت مهارت‌های تئوریک بلکه بر کاربرد عملی این دانش‌ها نیز تأکید دارند.

تحقیق‌های علمی انجام شده در پوهنځی به شناسایی مسائل اساسی جامعه کمک کرده و از طریق تحلیل‌های دقیق و استدلالی، راهکارهای عملی برای حل مشکلات ارائه می‌دهد. این تحقیقات می‌توانند به سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان کمک کنند تا با اطلاعات مستند و تحلیل‌های کارشناسانه، سیاست‌ها و برنامه‌های اجتماعی را به‌طور مؤثرتر و مبتنی بر شواهد علمی شکل دهند. تحقیق‌های حقوقی و سیاسی همچنین می‌توانند در فرآیند اصلاح قوانین و بهبود سیستم قضائی تأثیرگذار باشند که در نهایت موجب تقویت حکمرانی خوب و حاکمیت قانون در جامعه خواهد شد.

علاوه بر این، پوهنځی حقوق و علوم سیاسی با برگزاری کارگاه‌ها، سمینارها و همکاری با نهادهای امارتی و غیرامارتی، به ترویج و انتقال دانش علمی به جامعه می‌پردازد. این فعالیت‌ها با هدف ارتقای آگاهی عمومی در خصوص حقوق و مسئولیت‌های مدنی، تقویت مشارکت فعال در مسائل اجتماعی و افزایش سطح آگاهی در مورد چالش‌های حقوق بشر و عدالت اجتماعی انجام می‌شود. از سوی دیگر، همکاری با سازمان‌های غیر

امارتی و نهادهای محلی می‌تواند به تقویت ظرفیت‌های اجتماعی و مدیریتی در سطح جوامع محلی کمک کند و به توسعه پایدار جامعه در ابعاد مختلف منجر شود.

۱۲,۳ کسب عواید

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به دنبال بهبود و تنوع منابع مالی خود برای پشتیبانی از فعالیت‌های آموزشی و تحقیقی است. ما با شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌های مختلف کسب عواید، مانند توزیع دیپلوم و ترانسکرپت برای فارغان پوهنځی، ایجاد مجله علمی- تحقیقی، انتشار و فروش محصولات علمی، مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی، و نیز جذب حمایت‌های مالی و اهداها از سازمان‌ها و نهادهای امارتی و غیر امارتی، به افزایش منابع مالی پوهنځی می‌پردازیم. این روش ها به تأمین منابع مالی مکمل و ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی کمک می کنند و همچنین به فراهم‌آوری زیرساخت‌های لازم برای انجام پروژه‌های علمی و تحقیقی بیشتر منجر خواهند شد. از طریق این منابع مالی، پوهنځی قادر خواهد بود تا امکانات آموزشی بهتری فراهم کرده و به تحقیق‌های علمی و نیازهای تحقیقات تخصصی پاسخ دهد.

۱۳,۳ تقویت همکاری بین پوهنځی‌ای

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به منظور ارتقای کیفیت آموزش و تحقیق، به تقویت همکاری‌های بین‌پوهنځی‌ای با دیگر بخش‌های پوهنتون متعهد است. این همکاری‌ها از طریق برگزاری جلسات مشترک، کارگاه‌های آموزشی و پروژه‌های تحقیقاتی گروهی صورت می گیرد و فرصت‌های تبادل دانش، تجربیات و منابع را فراهم می آورد. هدف از این تعاملات، بهره‌برداری از تخصص‌های مختلف برای حل مسائل مشترک و ارتقای کیفیت برنامه‌های درسی و تحقیقی است. همچنین، این همکاری‌ها به بهبود امکانات آموزشی و گسترش فرصت‌های علمی و حرفه‌ای برای محصلان و اعضای کادر علمی کمک می کند و به ایجاد محیط علمی و تحقیقی هماهنگ و پویا منجر می‌شود.

۱٤,۳ سیستم نظارت و ارزشیابی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی با اجرای سیستم نظارت و ارزشیابی جامع، به ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی خود متعهد است. این سیستم شامل ارزیابی مستمر عملکرد استادان، بررسی نتایج تحصیلی محصلان و تحلیل بازخوردهای مربوط به برنامه‌های درسی و تحقیقی است. ارزیابی‌های دوره‌ای و نظارت بر فرآیندهای آموزشی و تحقیقی به شناسایی نقاط قوت و ضعف و بهبود مستمر کمک می‌کند. علاوه بر این، سیستم نظارت ما به بررسی کیفیت تدریس، اثربخشی مواد آموزشی و روش‌های یادگیری می‌پردازد و نتایج این ارزیابی‌ها برای به‌روزرسانی و اصلاح برنامه‌های درسی استفاده می شود. با دریافت و تحلیل بازخورد از محصلان و اعضای هیئت علمی، دیپارتمنت به ارتقای کارایی و اثربخشی فعالیت‌های خود ادامه می‌دهد. این فرآیندهای نظارتی و ارزیابی، به بهبود کیفیت آموزشی و تحقیقی و تضمین استانداردهای بالا در دیپارتمنت کمک می‌کند.

۱۵،۳ تحلیل عوامل محیطی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی با تحلیل عوامل محیطی به دنبال شناسایی فرصت‌ها و چالش‌های موجود در محیط داخلی و خارجی خود است تا از این اطلاعات برای بهبود عملکرد و توسعه استراتیژیک بهره‌برداری کند. تحلیل عوامل محیطی شامل ارزیابی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، و تهدیدها (SWOT) می‌شود که به پوهنځی کمک می‌کند تا درک دقیقی از وضعیت کنونی و نیز محیط پیرامونی خود داشته باشد. با تحلیل دقیق این عوامل، پوهنځی می‌تواند استراتیژی‌هایی مناسب برای استفاده از فرصت‌ها و مقابله با تهدیدها تدوین کند.

۱،۱۵،۳ شناسائی و تحلیل انتظارات ذی‌نفعان

شناسایی و تحلیل انتظارات ذی‌نفعان یکی از ارکان اساسی در بهبود و توسعه پایدار هر نهاد علمی است. درک دقیق نیازها و خواسته‌های ذی‌نفعان به پوهنځی حقوق و علوم سیاسی این امکان را می‌دهد که به صورت هدفمند و مؤثر به این انتظارات پاسخ دهد، روابط خود را با گروه‌های مرتبط تقویت کند و به موفقیت در اجرای اهداف استراتیژیک دست یابد. این فرآیند همچنین به افزایش اعتماد، تعامل و همکاری میان پوهنځی و ذی‌نفعان کمک کرده و نقش آن را در پیشبرد مأموریت علمی و اجتماعی خود تقویت می‌کند.

ذی‌نفعان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی شامل طیف گسترده‌ای از گروه‌ها و نهادها هستند که هرکدام تأثیرات مهمی بر فعالیت‌ها و عملکرد این پوهنځی دارند. این گروه‌ها عبارتند از محصلان، استادان، مدیران و مسئولان پوهنتون، فارغ‌التحصیلان، نهاد های امارتی همچون وزارت تحصیلات عالی و سایر ادارات امارتی و استخدام‌کننده)، سازمان‌های بین‌المللی و تحقیقاتی، جامعه علمی، و خانواده‌های محصلان.

در شکل ذیل ذینفعان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی در سه سطح: محیط کلان، محیط رقابتی و محیط داخلی نشان داده شده است:

محیط کلان	محیط رقابتی	محیط داخلی
عوامل سیاسی؛	مراجعین؛	منابع مالی ؛
عوامل اقتصادی ؛	رقبا؛	نیروی انسانی؛
عوامل اجتماعی ؛	بخش های اداری مافوق؛	آموزش و تحقیق؛
عوامل فرهنگی؛	نهاد های مختلف امارتی و غیر امارتی.	مدیریت؛
عوامل تکنالوژیکی .		استراتیژی جاری.

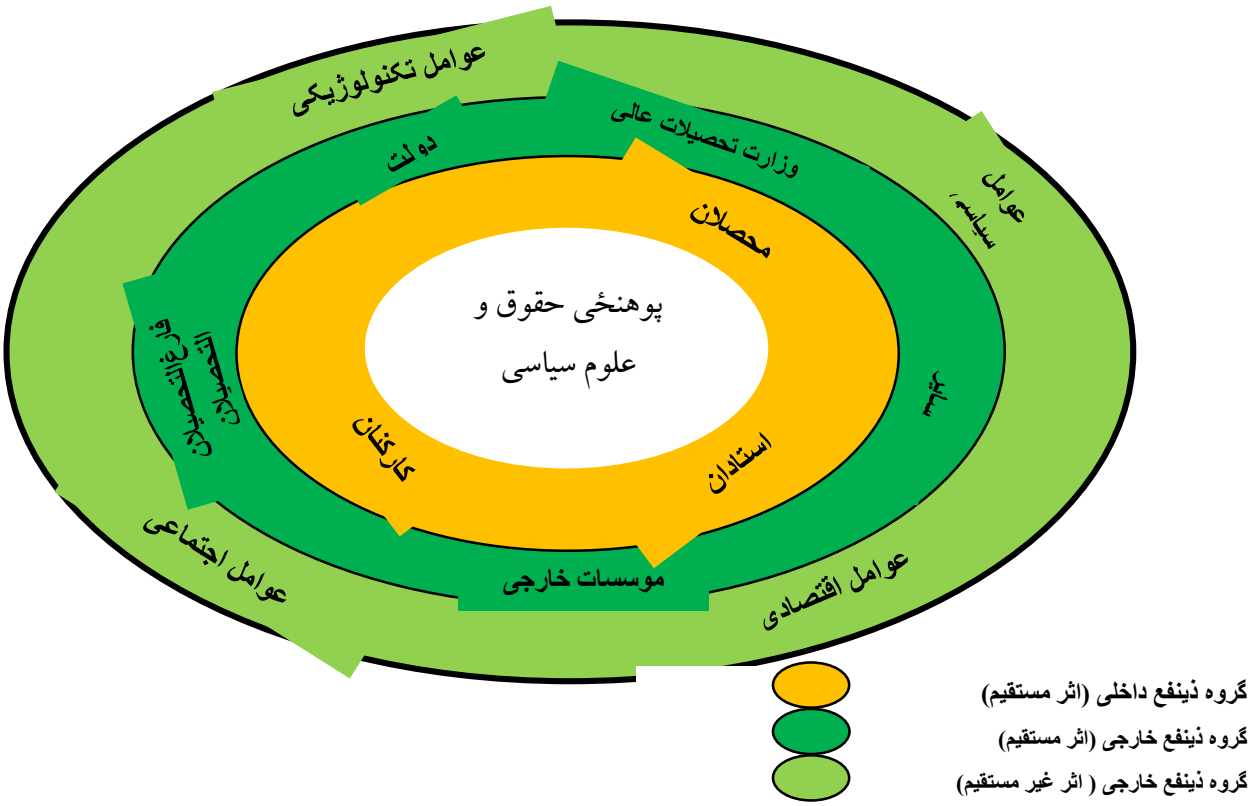

جدول(۱): ذینفعان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

۱. انتظارات و توقعات وزارت محترم تحصیلات عالی

- رعایت قوانین، لوایح و مقررات؛
- حرکت در جهت استراتیژی‌های بزرگ کشور؛
- دست‌یابی به اهداف تعیین شده در پلان استراتیژیک پوهنتون و وزارت محترم تحصیلات عالی.
- ارائه برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی با کیفیت بالا که با استانداردهای ملی و بین‌المللی همسو باشد و نیازهای علمی و حرفه‌ای محصلان و جامعه را برآورده کند.
- ترویج و حمایت از فعالیت‌های تحقیقی و نوآورانه که به حل مشکلات اجتماعی، اقتصادی و علمی کمک کند و اعتبار علمی پوهنځی را افزایش دهد.
- توسعه روابط و همکاری‌های علمی با سایر موسسات آموزشی و تحقیقی داخلی و بین‌المللی به منظور تبادل دانش و تجارب.
- تضمین شفافیت در فرآیندهای آموزشی و مدیریتی و پاسخگویی به نیازها و نگرانی‌های ذی‌نفعان از جمله محصلان، اعضای هیئت علمی و جامعه.
- ارتقاء و نگهداری زیرساخت‌های آموزشی، تحقیقی و اداری پوهنځی به منظور تسهیل فرآیندهای یادگیری و تحقیق.

۲. انتظارات و توقعات پوهنتون

- رعایت قوانین، لوایح و مقررات؛
- ارائه برنامه‌های آموزشی با استانداردهای بالا که به خوبی نیازهای آموزشی محصلان را برآورده کند و به ارتقاء سطح علمی آنان کمک نماید.
- پیشبرد فعالیت‌های تحقیقاتی که منجر به تولید دانش جدید و کاربردی شود.
- فراهم کردن خدمات مشاوره‌ای، آموزشی، و پشتیبانی که به موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای محصلان کمک کند.
- ارتقاء مهارت‌های اعضای هیئت علمی و کارکنان از طریق آموزش‌های مداوم، فرصت‌های توسعه حرفه‌ای، و تحقیق‌های مشترک.
- بهبود فرآیندهای مدیریتی و اداری پوهنځی برای افزایش کارایی و اثربخشی.
- تضمین شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها و فرآیندهای مدیریتی و پاسخگویی به نیازها و نگرانی‌های محصلان و اعضای هیئت علمی.
- ارتقاء سطح نوآوری و پیشرفت در حوزه‌های مختلف علمی و آموزشی.

۳. انتظارات و توقعات اعضای هئیت علمی

- ارتقای زیرساخت‌های آموزشی و تحقیقی؛
- حمایت از تحقیق‌ها و طرح‌های تحقیقاتی؛
- حمایت از استقلال علمی
- کاهش حجم کارهای اداری؛
- توجه به بهبود محیط کار؛
- بهبود سیستم ارزیابی و ارتقای شغلی؛
- افزایش انگیزه‌های مادی و معنوی و
- تضمین عدالت و شفافیت در سیاست‌های داخلی.

٤. انتظارات و توقعات کارمندان اداری

- تطبیق اصل مجازات و مکافات؛
- مشخص ساختن اولویت‌های کاری جهت بهینه‌سازی منابع؛
- تدویر دوره‌های آموزشی ارتقای ظرفیت؛
- ایجاد مسیر شغلی و ارتقای حرفه‌ای؛
- بهبود زیرساخت‌ها و امکانات کاری و

- تقویت ارتباطات داخلی.

۵. انتظارات و توقعات محصلان

- ارائه برنامه‌های آموزشی به‌روز و با کیفیت که نیازهای علمی و حرفه‌ای محصلان را برآورده کند؛
- دسترسی به کتاب‌ها، مقالات، و دیگر منابع آموزشی و تحقیقی ضروری برای موفقیت تحصیلی؛
- فراهم کردن فرصت‌های کارآموزی و تجربیات عملی که به ارتقاء مهارت‌های شغلی و تجربی محصلان کمک کند؛
- ارائه خدمات مشاوره‌ای و پشتیبانی تحصیلی برای راهنمایی در امور علمی، شغلی، و شخصی؛
- ایجاد محیطی آموزشی که به تشویق، احترام، و حمایت از محصلان بپردازد و از هرگونه تبعیض و بی‌احترامی جلوگیری کند؛
- شفافیت در فرآیندهای آموزشی و ارزیابی و پاسخگویی به سوالات و نگرانی‌های محصلان به‌طور فعال؛
- مهیا نمودن فرصت‌های مشارکت در فعالیت‌های علمی، تحقیقی، و فوق‌برنامه برای ارتقاء تجربه پوهنتون و توسعه مهارت‌های اجتماعی و
- رسیدگی به سایر مسائل اداری به‌طور سریع و مؤثر، از جمله مسائل مربوط به ثبت‌نام، امتحانات و اعلان نتایج آن.

٦. انتظارات و توقعات فارغ‌التحصیلان

- فراهم‌سازی فرصت‌های شغلی مرتبط با رشته تحصیلی؛
- برگزاری برنامه‌های کارآموزی و عملی برای افزایش مهارت‌های کاربردی؛
- ایجاد پل ارتباطی با سازمان‌ها و نهادهای امارتی و خصوصی؛
- فراهم کردن فرصت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر؛
- ارائه خدمات اشتراک یا استفاده از منابع علمی پوهنځی پس از فارغ‌التحصیلی؛
- ایجاد شبکه فارغ‌التحصیلان؛
- برگزاری برنامه‌های منظم برای ارتباط و تبادل نظر فارغ‌التحصیلان؛
- تشکیل انجمن فارغ‌التحصیلان برای ایجاد حمایت‌های اجتماعی و شغلی؛
- به‌روزرسانی برنامه‌های درسی متناسب با نیازهای بازار کار؛
- تقویت مهارت‌های عملی و کاربردی در طول تحصیل؛
- تسریع در صدور مدارک و گواهینامه‌های لازم برای اشتغال یا ادامه تحصیل و
- دعوت به مشارکت در برنامه‌ها و رویدادهای علمی و اجتماعی پوهنځی.

۷. سایر نهادهای تحصیلی

- تبادل اطلاعات و تجربیات علمی؛
- تبادل طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی؛
- تبادل زیرساخت‌ها؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک و
- تبادل اساتید با تجربه.

۸. جامعه

- تولید نیروی کار ماهر و متخصصی که بتوانند نیازهای بازار کار را برآورده نمایند؛
- انجام تحقیق‌های علمی و تحقیقاتی که به حل مشکلات اجتماعی، اقتصادی، و فنی جامعه کمک کند و نتایج آن در تصمیم‌گیری‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مورد استفاده قرار گیرد؛
- مشارکت در فعالیت‌های توسعه‌ای و پروژه‌های محلی که به ارتقاء شرایط زندگی و رفاه جامعه کمک نماید.
- برگزاری رویدادها، سمینارها، و برنامه‌های فرهنگی که به ارتقاء سطح آگاهی اجتماعی و فرهنگی جامعه کمک کند.
- توجه به ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی در برنامه‌های آموزشی و تحقیقی و حفظ احترام به این ارزش‌ها در تمام فعالیت‌ها.

فصل سوم

تحلیل عوامل محیطی(عوام داخلی و خارجی) نکات قوت و ضعف، فرصت‌ها و چالش‌ها(SWO)

فشرده تحلیل محیطی با تفکیک عوامل داخلی و خارجی ذیلاً بیان گردیده است:

الف. عوامل داخلی (قوت‌ها و ضعف‌ها)

این عوامل به منابع، ساختار، و فرایندهای داخلی پوهنځی مربوط می‌شوند و به‌طور مستقیم تحت کنترل مدیریت آن قرار دارند که عمدتاً موارد زیر را شامل می‌شود:

- **منابع انسانی:**
  - کیفیت و تجربه هیئت علمی.
  - تعداد کافی کارمندان اداری و تخصصی.
  - نیاز به برنامه‌های ارتقای ظرفیت برای کارکنان و اساتید.
- **منابع مالی:**
  - محدودیت بودجه و تکیه بر منابع امارتی.
  - نیاز به تنوع‌بخشی منابع مالی از طریق پروژه‌های تحقیقاتی و همکاری با نهادهای امارتی و غیرامارتی.
- **ساختار اداری و مدیریتی:**
  - کارآمدی سیستم مدیریت پوهنځی.
  - شفافیت در سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌ها.
  - وجود سیستم ارزیابی عملکرد برای اساتید و کارکنان.
- **آموزش و تحقیق:**
  - کیفیت برنامه‌های درسی و انطباق آن‌ها با نیازهای جامعه و بازار کار.
  - امکانات تحقیقاتی و آزمایشگاهی محدود.
  - نیاز به تقویت تحقیق‌های کاربردی و بین‌رشته‌ای.
- **فناوری و زیرساخت‌ها:**
  - دسترسی به فناوری‌های نوین آموزشی مانند کلاس‌های مجازی.
  - محدودیت در زیرساخت‌های فیزیکی مانند فضای آموزشی و کتابخانه.

محیط داخلی که مشتمل بر نقاط قوت و ضعف است، قرار ذیل شرح داده شده است:

۱. نقاط قوت (Strengths)

نقاط قوت پوهنځی قرار ذیل اند:

- موجودیت دو دیپارتمنت فارغ‌ده؛
- اعضای هئیت علمی مجرب به سویه دکتر و ماستر؛
- داشتن کتابخانه مستقل؛
- استفاده از شیوه‌های مدرن تدریس؛
- داشتن کارمندان متعهد و متخصص در بخش اداری؛
- دسترسی اعضای هئیت علمی به تکنالوژی و انترنت؛
- برنامه‌های درسی معتبر؛
- کیفیت بالایی آموزشی؛
- محیط آموزشی مناسب؛
- تعهد به ارزش‌های ملی و اسلامی؛
- فارغ‌التحصیلان توانمند؛

۲. نقاط ضعف (Weaknesses)

ضعف‌های پوهنځی قرار ذیل اند:

- نداشتن تعمیر دایمی و مستقل؛
- نبود کمپیوتر لب و مرکز تحقیقی؛
- عدم موجودیت کتابخانه الکترونیک؛
- کمبود تجهیزات مدرن تدریسی؛
- عدم موجودیت مجله علمی و تحقیقی در پوهنځی؛
- نبود اطاق کنفرانس معیاری؛
- عدم دسترسی به انترنت قوی؛
- معرفی بیش‌از حد محصلان جدیدالمشول؛
- کمبود منابع مالی و امکانات تحقیقی و
- نبود حمایت‌های مالی و علمی کافی برای اعضای هیئت علمی محصلان در انجام تحقیقات و انتشار مقالات علمی.

ب. عوامل خارجی (فُرصت‌ها و چالش‌ها)

این عوامل شامل فاکتورهایی هستند که خارج از کنترل مستقیم پوهنځی بوده و از محیط کلان و رقابتی تأثیر می‌پذیرند. برخی از مهم‌ترین این عوامل قرار زیر نام برده شده است:

- **عوامل سیاسی:**
  - تأثیر سیاست‌های امارتی بر بودجه و استقلال پوهنتون.
  - ناپایداری سیاسی و تأثیر آن بر جذب محصلان و اساتید.
- **عوامل اقتصادی:**
  - فرصت‌های شغلی محدود برای فارغ‌التحصیلان.
  - محدودیت‌های اقتصادی محصلان برای پرداخت هزینه‌های تحصیل.
- **عوامل اجتماعی:**
  - انتظارات جامعه از پوهنځی برای تربیت فارغ‌التحصیلان شایسته.
  - نیاز به ارتقای آگاهی عمومی در زمینه حقوق و سیاست.
- **عوامل فرهنگی:**
  - اهمیت ارزش‌های اسلامی و ملی در برنامه‌های درسی.
  - تأثیر فرهنگ بومی در جذب و تعامل با محصلان.
- **عوامل تکنولوژیکی:**
  - رشد فناوری اطلاعات و نیاز به استفاده از آن در آموزش و تحقیق.
  - رقابت با پوهنتون هایی که از فناوری‌های پیشرفته‌تر استفاده می‌کنند.
- **محیط رقابتی:**
  - رقابت با سایر پوهنځی‌ها و پوهنتون های داخلی و خارجی.

محیط خارجی که مشتمل بر نقاط فرصت‌ها و تهدیدات است، قرار ذیل شرح داده شده است:

۱. فُرصت‌ها (Opportunities)

فرصت‌های پوهنځی قرار ذیل اند:

- افزایش تقاضا برای تحصیلات عالی؛
- اهتمام وزارت تحصیلات عالی مبنی‌بر تحصیل نمودن در رشته حقوق و علوم سیاسی؛
- کاربردی بودن رشته حقوق و علوم سیاسی؛
- نیاز به تحقیق‌های علمی و کاربردی؛
- وجود ساختار آموزشی تخصصی و منسجم؛
- استفاده از فناوری‌های نوین در آموزش؛
- موجودیت زمینه‌های کاری برای فارغ‌التحصیلان؛

- موجودیت فرصت های کار آموزی برای محصلان در ادارات امارتی؛
- داشتن توامیت با نهاد های عدلی و قضایی؛
- داشتن همکاری با سایر نهادها تحصیلی امارتی و خصوصی؛
- داشتن حمایت مردم محل و
- داشتن شهرت و اعتبار خوب به سطح کشور.

۲. تهدیدها(Threats)

تهدیدهای پوهنځی قرار ذیل اند:

- کمبود بودجه و منابع مالی؛
- مهاجرت نخبگان علمی؛
- ناپایداری سیاسی و امنیتی؛
- نبود دسترسی به منابع علمی بین‌المللی(کتابخانه‌ها و ژورنال‌های علمی- دیجیتالی بین‌المللی) ؛
- تأثیر منفی تحریم‌ها و انزوای بین‌المللی؛
- رقابت با نهادهای آموزشی خارجی؛
- فقدان حمایت از تحقیقات و پروژه‌های علمی؛
- ضعف اعتماد به محققان داخلی؛
- ضعف در به‌کارگیری یافته‌های تحقیقی؛
- عدم موجودیت فضای شهری و
- فراغت متعلمین به سویه پائین از مکاتب.

٤. انتخاب استراتیژی‌های ممکن

مقصد از استراتیژی همان راه ها، فعالیت ها و روش های رسیدن به اهداف است که بعداز مطالعه و تحلیل عوامل محیطی و تعیین حالت استراتیژیک تعیین میگردد. استراتیژی های انتخاب شده باید در سه سطح مطرح شوند: سطح پوهنځی ، دیپارتمنتها و مدیریت های مختلف. استراتیژی های شناسایی شده پنج بخش کلان را شامل میشود که به بخش های کوچک و متوسط تقسیم میشوند. این استراتیژی ها عبارت اند از:

۱. علمی و تحقیقی

- ظرفیت سازی اعضای کادر علمی و اداری
- کسب و حفظ اعتبار اکادمیک
- انکشاف برنامه های تحقیقی و نشراتی
- معیاری سازی کار های عملی
- رشد اخلاقی وتر بیوی محصلان

- انکشاف و بازنگری نصاب تحصیلی
- استفاده از تکنالوژی معلوماتی
- توسعه برنامه های اکادمیک

۲. مالی و اداری

- افزایش سقف بودجه
- جلب کمک های مالی و افزایش درامد
- افزایش تشکیلات کادری، اداری و خدماتی

۳. اداره و رهبری

- افزایش روحیه تعهد و پاسخ گویی
- الکترونیکی ساختن امور
- تقویت هماهنگی و ساز ماندهی
- تأمین نظم و دسپلین بهتر

٤. دسترسی به تحصیلات

- افزایش کمیت محصلان
- تقویت شیوه تدریس محصل محوری
- تقویت کریکولم بازار محور
- تقویت برنامه های ورزشی

۵. توسعه زیربنا

- اعمار کمپلکس پوهنځی

۳,۴ تعیین اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت پوهنځی

به منظور اولویت‌بندی و بهینه‌سازی فرایند اجرایی استراتیژی‌ها، اهداف استراتیژیک به سه دسته کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت تقسیم گردیده است. اهداف کوتاه‌مدت معمولاً در بازه‌های زمانی کوتاه‌تر (یک تا دو سال) قابل دستیابی هستند و نیازمند تمرکز فوری و منابع محدودتری می‌باشند. اهداف میان‌مدت در بازه‌های زمانی متوسط (دو تا چهار سال) قابل تحقق بوده و اغلب مستلزم برنامه‌ریزی ساختاریافته و تدریجی هستند. اهداف درازمدت شامل برنامه‌هایی است که در افق زمانی بلندتر (پنج سال و بیشتر) قرار می‌گیرند و تحقق آن‌ها نیازمند تخصیص منابع گسترده‌تر و استراتیژی‌های پایدارتری است.

۱,۳,٤ اهداف کوتاه‌مدت(۱-۲ سال)

۱. **بهبود زیرساخت‌ها:**
- ارزیابی وضعیت کنونی زیرساخت‌های آموزشی و تحقیقی و تهیه برنامه‌ای جامع برای بهبود آن‌ها
و
- تجهیز صنف‌ها با فناوری‌های نوین چون تلویزون‌ها هوشمند و انترنت.

۲. **منابع انسانی و کادر علمی**
- تکمیل تشکیل پوهنځی و ایجاد فرصت‌های شغلی و ارتقای حرفه‌ای برای اعضای کادر علمی و جذب اساتید برجسته؛
- برگزاری دوره‌های توانمندسازی برای اعضای هیئت علمی؛
- تشویق اعضای کادر علمی به ارتقا، شرکت در کنفرانس‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی و نیز انتشار مقالات علمی؛

۳. **ارتقاء مستمر کیفیت برنامه‌های آموزشی و تحقیقی**
- بازنگری و به‌روز رسانی برنامه‌های درسی و تحقیقی به‌طور مداوم و تطبیق آن‌ها با نیازهای جامعه؛
- برگزاری دوره‌های آموزشیو کارگاه‌های تخصصی برای ارتقاء مهارت‌های آموزشی و تحقیقی اعضای کادر علمی؛
- پیاده‌سازی فناوری‌های نوین در فرآیندهای تدریس و تحقیق.

۴. **تطبیق و نهادینه‌سازی سیستم کردیت معیاری**
- تدوین راهکارهای عملی برای پیاده‌سازی سیستم کردیت و
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای کادر علمی و محصلان درباره سیستم کردیت.

۵. **اخذ جواز مجله علمی – تحقیقی پوهنځی**
- کسب جواز مجله علمی-تحقیقی پوهنځی و راه‌اندازی فراخوان برای نشر مقالات علمی در آن.

٦. تقویت تعاملات علمی با سایر پوهنتون‌ها و نهادها

- امضای توافق‌نامه‌های همکاری با پوهنتون‌ها و مراکز تحقیقاتی و
- برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارهای علمی مشترک.

۲,۳,٤ اهداف میان‌مدت (۲-٤ سال)

۱. تقویت مهارت‌های آموزشی و تحقیقی اعضای هیئت علمی و محصلان:

- برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های تخصصی برای ارتقاء مهارت‌های نوآوری در تدریس، تحقیق و تحلیل داده‌ها.
- حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی مستقل توسط محصلان و اساتید و تشویق به انتشار نتایج آن‌ها در نشریات معتبر.

۲. تقویت تعاملات علمی و تحقیقی با سایر پوهنتون ها و مراکز تحقیقاتی:

- امضای توافق‌نامه‌های رسمی با پوهنتون ها و مراکز تحقیقاتی ملی و بین‌المللی برای پروژه‌های مشترک و
- برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارهای علمی به‌منظور تبادل دستاوردها و تقویت ارتباطات علمی با دیگر نهادها.

۳. مشارکت در سیاست‌گذاری‌های توسعه پایدار:

- حمایت از تحقیقاتی که به تحلیل و ارائه راه‌حل‌های عملی برای چالش‌های توسعه پایدار می‌پردازند.
- برقراری همکاری با سازمان‌های امارتی و غیر امارتی در زمینه توسعه پایدار.

۳,۳,٤ اهداف درازمدت (٤-۵ سال)

۱. تقویت و بهینه‌سازی فرآیندهای مدیریتی و نظارتی:

- بررسی و بازنگری سالانه برنامه‌ها و کریکولم مطابق با نیازهای جامعه و سیاست‌های وزارت تحصیلات عالی و پوهنتون البیرونی.
- اجرای سیستم‌های پیشرفته مدیریتی و نظارتی برای افزایش بهره‌وری و کیفیت در تمامی بخش‌ها.

۲. گسترش پروژه‌های مشترک تحقیقاتی و علمی با پوهنتون های بین‌المللی:

- ایجاد فرصت‌های آموزشی و تحقیقی بین‌المللی برای اعضای هیئت علمی و محصلان به‌منظور ارتقای سطح علمی و تحقیقی پوهنځی.
- ایجاد شبکه‌های علمی بین‌المللی برای تبادل دانش و تجربیات آموزشی و تحقیقی با پوهنتون های معتبر جهانی.

۳. رهبری و توانمندسازی حرفه‌ای محصلان:

- ارتقای مهارت‌های رهبری و مدیریتی محصلان از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها و فرصت‌های کارآموزی در سازمان‌ها و شرکت‌های مختلف.
- تشویق محصلان به مشارکت در پروژه‌های اجتماعی و خیریه که به تقویت مهارت‌های رهبری و مدیریتی آنان کمک کند.

فصل چهارم
ارزیابی استراتیژی‌ها و نتایج تطبیق پلان استراتیژیک

۱,۷ ارزیابی استراتیژی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به‌منظور ارزیابی دقیق و نظارت مستمر بر اجرای فعالیت‌های برنامه‌ریزی‌شده در چارچوب پلان ا ستراتیژیک، اقدام به ت شکیل کمیته تخ ص صی ارزیابی و نظارت ا ستراتیژیک کرده ا ست. این کمیته از اعضای مجرب و متخصص کادر علمی پوهنځی تشکیل شده و وظیفه دارد به‌طور مستمر و سالانه بر تطبیق فعالیت‌های تعیین شده در پلان استراتیژیک نظارت نماید. علاوه بر این، این کمیته مسئولیت ارزیابی کلیه امکانات و منابع پوهنځی را به‌ویژه در مواردی که در پلان اســتراتیژیک ذکر شــده، برعهده دارد. ارزیابی این موارد هر ســاله انجام می‌شــود تا نقاط قوت و ضــعف اســتراتیژی‌ها شــناســایی و تحلیل گردد. نتایج ارزیابی‌ها به‌منظور بهبود عملکرد، ارتقای کیفیت برنامه‌های اجرایی، و اصلاح و بازنگری در استراتیژی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فرآیند ارزیابی به پوهنځی امکان می‌دهد تا از تحقق اهداف ا ستراتیژیک اطمینان حا صل نموده و با توجه به تغییرات محیطی و نیازهای جدید، استراتیژی‌های خود را تعدیل و به‌روز کند.

۲,۷ نتایج تطبیق پلان استراتیژیک

با تطبیق مدبرا نه و موفقا نه این پلان کمبودی های موجوده در پوهنځی رفع گرد یده و یک محیط مناســب تحصیلی ایجاد می‌گردد که می‌توانیم نتایج متوقعه را قرار ذیل برشماریم:

۱. افزایش فر صت‌های تح صیلی: با پیاده سازی پلان ا ستراتیژیک، فر صت‌های تح صیلی برای مح صلان به طور قابل توجهی افزایش خواهد یافت. این به معنای ارتقاء کیفیت آموزش، توسعه برنامه‌های درسی به روز و جذب محصــلان جدید با اســتعدادهای متفاوت اســت که به نوبه خود باعث تقویت محیط آموزشــی و فراهم‌آوری امکانات بهتر آموزشی خواهد شد.

۲. تربیت کادرهای متخصــص: پوهنځی ، با توجه به رســالت خود، قادر خواهد بود کادرهای متخصــص و ورز یده را به جامعه ارائه د هد. این هدف از طریق ارتقاء کیفیت آموزش و تحقیق، فراهم‌آوری منابع و امکانات لازم، و تقویت همکاری‌های علمی با نهادهای مختلف محقق خواهد شــد. کادرهای تربیت‌شــده قادر خواهند بود به طور مؤثر در حوزه‌های مختلف سیاسی و روابط بین‌الملل و حقوق و قضا فعالیت کنند.

۳. پاســخگویی به نیازهای جامعه: تطبیق پلان اســتراتیژیک به پوهنځی این امکان را می‌دهد تا به نیازهای جامعه و مقتضــیات حوزه‌های کاری پاســخ مثبت دهد. با توجه به تحلیل‌های مســتمر از نیازهای بازار کار و جامعه، برنامه‌های آموزشــی و تحقیقی به روز و مطابق با اســتانداردهای جهانی توســعه خواهد یافت، که به نوبه خود به افزایش تأثیرگذاری پوهنځی در جامعه کمک خواهد کرد.

۴. افزایش درآمدهای پوهنتون: با ارتقاء کیفیت آموزش و تحقیق، پوهنځی قادر خواهد بود سهم قابل توجهی در افزایش سطح عواید پوهنتون داشته باشد. این شامل کسب عواید از طریق توزیع دیپلوم و ترانسکرپت برای فارغان پوهنځی ، ایجاد مجله علمی- تحقیقی، انتشار و فروش محصولات علمی، مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی، و نیز جذب حمایت‌های مالی و اهداها از سازمان‌ها و نهادهای امارتی و غیر امارتی می‌شود.

۵. انکشاف و توسعه پوهنځی: تطبیق مؤثر پلان استراتیژیک به انکشاف و توسعهٔ چشمگیر در سطح پوهنځی منجر خواهد شد. این توسعه شامل بهبود زیرساخت‌ها، افزایش ظرفیت‌های آموزشی و تحقیقی، و ارتقاء موقعیت علمی و فرهنگی پوهنځی در سطح ملی و بین‌المللی است.